

Rättningskommentarer Revisorsexamen hösten 2009

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
1.1	4,3	71	6

Uppgiften behandlar ett antal frågor förknippade med att tentanden har blivit tillfrågad om att bli revisor i ett dotterbolag i en Schweizisk koncern.

Merparten av tentanderna nämner att kontroll av kundens identitet ska göras enligt lagen om åtgärder mot penningtvätt. De har dock inte noterat att kraven har ändrats i och med den lagändring som trädde i kraft i mars och nu även innefattar åtgärder avseende kontroll av den verkliga huvudmannens identitet samt att affärsförbindelsens syfte ska dokumenteras. Många tentander svarar även generellt kring oberoende, rätt kompetens, vara opartisk, etc. På frågan om revisorn kan tacka nej till ett uppdrag svarade de flesta tentanderna korrekt och många, men inte alla, har fångat upp att ändringar i ABL medför att revisorn endast kan entledigas från sitt uppdrag i förtid om kunden anger en saklig grund.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
1.2	2,8	71	4

Frågan handlar om i vilket syfte revisorn och uppdragsgivaren upprättar ett uppdragsavtal, vilka tjänster som omfattas av detta samt om revisorns ansvar kan begränsas i någon aspekt vad gäller lagstadgad revision respektive fristående rådgivning.

Merparten av tentanderna har svarat korrekt vad gäller syftet med uppdragsavtalet, några har ansett att det inte går att ha ett uppdragsbrev som inkluderar både revision och andra tjänster. Många av tentanderna har uppfattat skillnaden i skadeståndsansvar och efterföljande anspråk avseende revision respektive fristående rådgivning. Flera tentander har även gått vidare och förklarat skillnaden mellan en revision (utförs enligt lagkrav på uppdrag av bolagsstämman) och en fristående rådgivning (utförs på uppdrag av bolaget/företagsledningen) där revisorn tillsammans med bolaget bestämmer vad som skall göras och hur rapportering skall ske.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
1.3	5,5	69	8

I denna fråga ska tentanden ta ställning till hur ändrings- och ombyggnadsutgifter ska redovisas i den svenska redovisningen respektive i rapporteringen till moderbolaget. I uppgiften ingår även att redogöra för eventuella alternativa sätt att redovisa på samt att ange när utgifterna är skattemässigt avdragsgilla.

Många har endast redogjort för ett av alternativen kostnadsföring respektive aktivering med avseende på den svenska redovisningen. Hanteringen av ersättningen från fastighetsägaren utelämnas i många svar liksom anpassning av avskrivningstiden efter hyreskontraktets längd.

Förvånansvärt många tentander har inte besvarat frågan om rapportering till moderbolaget. Av de som svarar anser många att det inte är någon skillnad mot den svenska redovisningen. Andra anser att det inte är möjligt att aktivera utgifterna då de inte uppfyller kraven på

redovisning som materiell tillgång. Några enstaka tentander har uppfattat att svaret relaterade till IFRS 5, alternativt att utgifterna kunde aktiveras som immateriella tillgångar.

Svar avseende den skattemässiga hanteringen är inte alltid fullständiga som en följd av att tentanderna endast har uppfattat/beskrivit ett alternativ för redovisningen av utgifterna. Många tentander resonerar även kring skattereglerna kring det utvidgade reparationsbegreppet eller skriver att "vanliga" avskrivningsregler gäller skattemässigt.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
1.4	2,3	39	6

Baserat på information som framkommit om koncernen under den löpande granskningen ska tentanden redogöra för de åtgärder som revisorn bör vidta. I förutsättningarna ingår att bortse från åtgärder vid misstanke om brott enligt ABL.

Flertalet av tentanderna har inte identifierat att de inträffade händelserna och de rådande förhållandena kan vara tecken på att transaktioner genomförs med syfte att utgöra penningtvätt. Trots avgränsningen i förutsättningarna följer många spåret kring åtgärder vid anmälan om brott och lämnar en omfattande redogörelse för detta. Andra vanliga svar handlar om att kunden kan ha en felaktig internprissättning, förtäckt utdelning alternativt koncernbidrag från det Schweiziska moderbolaget till det svenska dotterbolaget.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
2.1	4,5	75	6

Bolaget har ett centrallager och även lager i sina butiker. I denna uppgift ska tentanden redogöra för de granskningsåtgärder avseende varulager som ska utföras under året samt per bokslutsdatum. Svaret ska specifikt omfatta räkenskapspåståendena existens och mätning.

Vanliga orsaker till att inte full poäng givits är att tentanden ej föreslagit pristest eller avklippstest, inte inkluderat butikerna i kontrollinventeringen, ej har tagit hänsyn till riskbedömning och inte inkluderat någon form av systemgranskning i sina granskningsmoment. Oftast förekommer en kombination av ovanstående.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
2.2	6,3	78	8

Bolaget har bett om revisorns synpunkter på redovisningen av ett urval av fyra vanligt förekommande transaktioner i verksamheten.

De flesta tentanderna har svarat rätt på tre av de fyra transaktionerna. Redovisningen av ett bonusprogram för kunder har flertalet svarat helt eller delvis fel på.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
2.3	4,4	73	6

Frågan avser vilka risker som kan förknippas med kontanthantering samt hur införandet av certifierade kassaregister kan påverka granskningen av intäkter under löpande år och vid bokslutet.

Vissa tentander anger bra exempel på risker men kopplar inte alla till relevanta räkenskapspåståenden vilket efterfrågats. Det förekommer även frekvent referenser till ej existerande räkenskapspåståenden. Några tentander anser att införandet av certifierade kassaregister inte skulle påverka riskerna förknippade med kontanthandel och därmed deras granskningsinsats.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
2.4	4,2	69	6

Uppgiften avser att ge fyra exempel (två generella för alla företag samt två specifika för detaljhandel) på vilka utgifter som kan redovisas som kostnad såld vara respektive försäljningskostnader.

Att ange generella exempel har inte utgjort något problem däremot har många tentander haft stora problem med att kunna ange specifika exempel för detaljhandeln. För full poäng krävs att exemplen anknyter till utgifter relaterade till branschen.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
3.1	5,0	83	6

Uppgiften är att beskriva fyra väsentliga principiella respektive redovisningsmässiga skillnader mellan att tillämpa K2 och övriga regelverk för mindre bolag.

Generellt svarar tentanderna bra på denna fråga. Tentanderna förefaller väl pålästa. De brister som finns i svaren hänförs huvudsakligen till svårigheter med att ange principiella skillnader.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
3.2	3,1	78	4

Bolaget har efterfrågat exempel på två sätt som moderbolaget kan använda för att stärka det egna kapitalet i dotterbolaget. I uppgiften ingår även att beskriva hur dessa ska redovisas och behandlas skattemässigt.

Denna fråga är överlag bra besvarad. Det vanligaste förekommande felet är att tentanderna inte har uppfattat att koncernbidrag som kan jämföras med aktieägartillskott inte ska redovisas över fritt eget kapital utan ska öka posten "Andelar i koncernföretag".

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
3.3	9,5	79	12

Uppgiften omfattar tre frågeställningar i samband med utformningen av revisionsberättelsen. Tentanderna ska motivera sina ställningstaganden och utforma förslag på lydelse i revisionsberättelsen. Situationerna är följande:

- VD har varit med och handlagt en fråga trots att han har ett ekonomiskt intresse som skulle kunna strida mot bolagets.
- På grund av en felaktig löneutbetalning finns en fordran uppgående till 15 tkr på VD i bokslutet

- Efter genomförandet av ett förvärv har en tidigare okänd rättsprocess dykt upp och otillräckliga garantier medför att det redovisade resultatet påverkats negativt med 2 Mkr

Vad gäller den första punkten resonerar merparten av tentanderna kring jäv. Många drar dock felaktigt slutsatsen att en upplysning inte behöver lämnas i revisionsberättelsen eftersom man inte anser att VD brutit mot jävsbestämmelserna då han lämnade rummet när det formella beslutet fattades och då det inte framgår av protokollet att VD deltog i beslutet.

Vad gäller den andra punkten diskuterar många tentander kring förbjudet lån och upplyser om detta i revisionsberättelsen. Många anser att man inte kan ta hänsyn till väsentlighet i detta fall även om det är ett rent misstag och beloppet obetydligt.

Vad gäller den sista punkten har inte alla tentander insett att frågan handlar om styrelsens ansvar och resonerar kring huruvida effekten av den uppkomna rättstvisten var bokförd eller inte. Därför redogör man i stället för vilken effekt felet skulle ha fått i förvärvsanalysen och resultat- och balansräkning i stället för att diskutera styrelsens ansvar. En annan vinkling är att tentanderna förstått att det handlar om styrelsens ansvar men inte tycker att styrelsen har handlat oaktsamt eftersom "experter" har anlåtats. Baserat på detta drar tentanderna slutsatsen att styrelsen har gjort vad man kan förvänta sig och beviljar därför ansvarsfrihet.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
3.4	3,3	83	4

Bolaget har ett behov att få en reviderad årsredovisning på plats så snart som möjligt och revisorn får frågan om revisorspåteckningen och revisionsberättelsen kan avges trots att en av styrelseledamöternas underskrifter inte föreligger i original utan i enbart i faxad form.

Merparten har klarat uppgiften bra och refererar till korrekt lagrum. Många resonerar kring flera alternativ av handlingar. Om slutsatsen är att revisorn kan skriva under revisionsberättelsen har tentanderna fått poängavdrag upp till tre poäng.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
4.1	5,4	68	8

Tentanderna ska redogöra för hur en investering av en skidlift ska redovisas i en koncern som tillämpar IFRS respektive i ett dotterbolag som tillämpar RFR 2.2. Redogörelsen ska omfatta första redovisningen, redovisning över tiden samt en hur en ändrad bedömning av nyttjandeperiod ska hanteras i redovisningen.

Tentanderna har haft svårt att visa att de förstår effekter av komponentavskrivningar över tiden. Många resonerar utifrån att varje del är fullt avskrivna efter uppskattad nyttjandeperiod och att avskrivningarna därmed minskar över tiden. Resonemang kring behov av återinvesteringar kopplade till nyttjandeperioden och hur dessa hanteras är sällsynt förekommande. Merparten av tentanderna har inte uppfattat att avskrivningar baserat på nyttjandeperiod ska göras oavsett om anskaffningsvärdemetoden eller omvärderingsmetoden tillämpas. Avdrag har getts för oklara resonemang.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
4.2	6,4	80	8

Frågan avser vilka granskningsåtgärder som bör genomföras för att effektivt granska poster relaterade till engagemangsbesked.

Övervägande bra svar på frågan. Poängavdrag beror i många fall på att tentanderna har missat att diskutera engagemangsbeskedets bevisvärde för revisionen, vilken information engagemangsbeskedet kan ge och/eller att engagemangsbeskedet ska skickas direkt till revisor (inte via kund). Många svar på frågan om vad revisorn gör om engagemangsbesked ej erhålls är bristfälliga med avseende på alternativa åtgärder.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
4.3	2,4	61	4

Uppgiften är att beskriva hur revisorn bör agera i ett par situationer där oberoendet mot kunden kan hotas.

- Fotbollsklubben där kunden är största sponsor och där en av kundens styrelseledamöter är styrelseledamot även i fotbollsklubben. Inget arvode ska utgå utan motprestationen är affischplats för revisionsbyrån vid fotbollsplanen.
- Kunden vill ha hjälp med en rekrytering av en ekonomichef som även ska ingå i ledningsgruppen. Ett överenskommet arvode ska utbetalas om rekryteringen lyckas.

Mycket vanligt att tentanderna i båda uppgifterna bara har uppfattat en sida av problematiken och antingen saknas kopplingen till oberoendet relaterat till bolaget eller så kommenteras inte ersättningsfrågorna och deras eventuella påverkan på oberoendet.

Fråga	Genomsnitt	%	Max poäng
4.4	2,9	73	4

Uppgiften handlar om hur revisorn ska agera då det innan årsstämman framkommer att majoriteten av aktieägarna inte har för avsikt att bevilja den avgående VD:n ansvarsfrihet trots att ansvarsfrihet tillstyrks av revisorn.

Överlag bra svar på frågan. De flesta tentanderna hanterar frågorna kring tystnadsplikt gentemot enskild aktieägare på ett korrekt sätt. Vanligt fel är att tentanderna, utan grund, drar slutsatsen att det är en händelse efter räkenskapsårets utgång och därför inte ska behandlas på denna stämma. Ett annat förekommande svar är att tentande inte anser att stämman kan avvika från revisorns rekommendation till tillstyrkande.